

Stemmingen moties Klimaat en energie 2030

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het **VAO Behandelvoorbehoud EU-voorstel klimaat en energie 2030**,

te weten:

- de motie-Van Meenen over inzet voor drie doelen voor klimaat- en energiebeleid (31793, nr. 87);
- de motie-Van Veldhoven/Dik-Faber over een vertaling van de Europese doelstelling voor hernieuwbare energie (33858, nr. 4);
- de motie-Van Veldhoven c.s. over inzetten op een structurele oplossing (33858, nr. 5);
- de motie-Van Tongeren c.s. over een verdelingssystematiek tussen de afzonderlijke lidstaten (33858, nr. 6);
- de motie-Van Tongeren/Dik-Faber over drie bindende nationale doelen in 2030 (33858, nr. 7);
- de motie-Van Tongeren c.s. over onderzoek naar de invloed van een toename van hernieuwbare energie en energiebesparing (33858, nr. 8);
- de motie-De Graaf over uitstel van de besluitvorming omtrent het voorstel (33858, nr. 9);
- de motie-Jan Vos over het onderzoek naar de gevolgen voor een bindende doelstelling (33858, nr. 10);
- de motie-Jan Vos over aandacht voor worstcasescenario's (33858, nr. 11).

(Zie vergadering van heden.)

De voorzitter:

De motie-Van Veldhoven/Dik-Faber (33858, nr. 4) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat een nationale vertaling van de Europese doelstelling voor duurzame energie recht doet aan de verschillende kosten voor het opwekken van duurzame energie in verschillende landen;

overwegende dat een bindende nationale doelstelling verstoring van de interne markt voorkomt, doordat alle landen voor een gelijkwaardige opgave worden gesteld;

overwegende dat bindende nationale doelstellingen voor hernieuwbare energie bijdragen aan een voorspelbare groei van het aandeel hernieuwbare energie en dat het daardoor gemakkelijker is de herziening van het ETS daarop goed af te stemmen;

verzoekt de regering om in Europa te pleiten voor een vertaling van de Europese doelstelling voor hernieuwbare energie naar bindende nationale doelstellingen, waarbij alle landen voor een gelijkwaardige opgave worden gesteld,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 13, was nr. 4 (33858).

Ik stel vast dat wij hier nu over kunnen stemmen.

De voorzitter:

De motie-Van Veldhoven c.s. (33858, nr. 5) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat een herziening van het Emission Trading System (ETS) van groot belang is om op kosteneffectieve wijze tot verlaging van de CO₂ uitstoot te komen;

overwegende dat een groot overschot aan rechten de werking van de markt verzwakt;

overwegende dat met backloading een tijdelijke stap is genomen om de markt te versterken, maar dat daarmee het structurele probleem nog niet is opgelost;

overwegende dat een verwacht overschot van 2 miljard rechten in 2020 de werking van het stabiliteitsmechanisme zou kunnen uithollen;

verzoekt de regering om in de discussies in Europa in te zetten op een structurele oplossing, door bijvoorbeeld de naar achter geschoven rechten in het stabiliteitsmechanisme te laten vloeien, door een sterkere jaarlijkse daling van het plafond, of door het laten vervallen van een deel van de rechten in het stabiliteitsmechanisme na verloop van tijd,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 13, was nr. 5 (33858).

De voorzitter:

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

Mevrouw **Dik-Faber** (ChristenUnie):

Voorzitter. De ChristenUnie-fractie wil vasthouden aan aparte, bindende, nationale doelen voor hernieuwbare energie en energiebesparing. Ik heb daarover eerder een motie ingediend en vandaag ook meerdere moties ondertekend. Helaas steunen de meerderheid in deze Kamer en het kabinet nog steeds het voornemen om binnen Europa alleen door te gaan met een bindende doelstelling voor CO₂-uit-

stoot per land en dat terwijl aparte doelen voor hernieuwbare energie en energiebesparing dit doel zouden kunnen versterken als ze goed op elkaar zijn afgestemd. De motie op stuk nr. 10 van het lid Jan Vos gaat nog steeds uit van een enkelvoudig CO₂-doel. Deze inzet steunt de ChristenUnie-fractie niet. Tegelijk opent de motie wel een klein deurtje om over enkele maanden, als het besluit valt, toch een bindende doelstelling per land voor duurzame energie te behouden. Mijn fractie wil elke mogelijkheid steunen om minister Kamp op deze gedachte te brengen. Daarom zullen wij, alles afwegend, voor deze motie stemmen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van Veldhoven/Dik-Faber (33858, nr. 13, was nr. 4).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de ChristenUnie, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van Veldhoven c.s. (33858, nr. 13, was nr. 5).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SGP, het CDA, de ChristenUnie, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Meenen (31793, nr. 87).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de ChristenUnie, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Tongeren c.s. (33858, nr. 6).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de ChristenUnie, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Tongeren/Dik-Faber (33858, nr. 7).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de ChristenUnie, D66, GroenLinks, de PvdD en de SP voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Tongeren c.s. (33858, nr. 8).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SGP, het CDA, de ChristenUnie, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-De Graaf (33858, nr. 9).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV en Bontes voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Jan Vos (33858, nr. 10).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, de ChristenUnie, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jan Vos (33858, nr. 11).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, de ChristenUnie, 50PLUS, D66, GroenLinks, de PvdA, de PvdD en de SP voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

De stemmingen zijn voorbij. Ik schors de vergadering voor de dinerpauze.

De vergadering wordt van 17.44 uur tot 18.30 uur geschorst.

Voorzitter: Bosma